

การศึกษาเรื่องเมืองใหญ่ในกรณีพจนานุกรมลิทธิคเยอร์มัน

1880-1925

นางสาวสุดาวรรณ สินธุประมา

005745

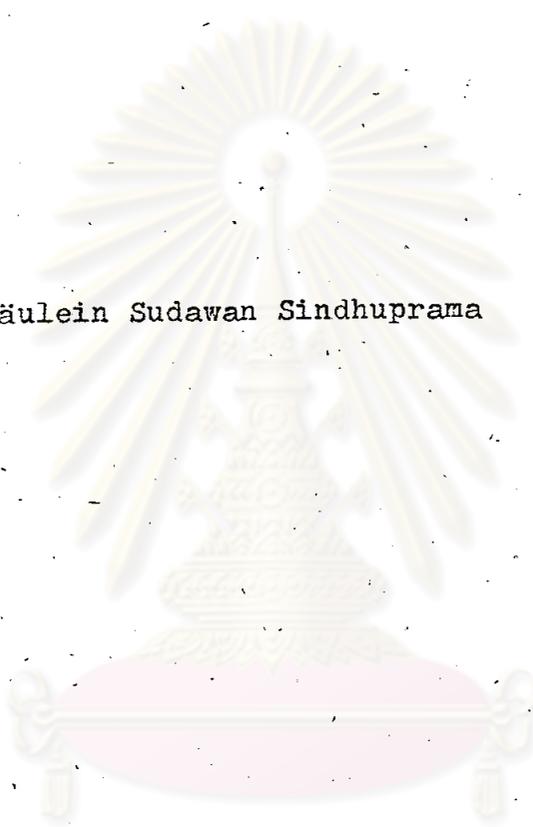
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาตะวันตก

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๓

Die deutsche Großstadtlyrik 1880-1925.

Fräulein Sudawan Sindhuprama

Diese These erfüllt einen Teil der Anforderungen
zur Erlangung des Magistergrades
der Philosophischen Fakultät
Abteilung für Westliche Sprachen

Graduiertenschule

Chulalongkorn Universität

1980

Titel der Arbeit Die deutsche Großstadtlyrik 1880-1925
von Fräulein Sudawan Sindhuprama
Fachrichtung Westliche Sprachen (Deutsch)
Hauptgutachter Herr Volkert Jung

Angenommen von der Graduate School, Chulalongkorn
Universität als Teil-Erfüllung der Prüfungsbedingungen für
den Grad des Master of Arts.

S. Bunnag

..... Dekan der Graduate School
(Associate Professor Supradit Bunnag, Ph.D.)

Prüfungs-Kommission

A. Otrakul
..... Vorsitzender

(Assistant Professor Dr. phil. Ampha Otrakul)

V. Jung
..... Hauptgutachter

(Herr Volkert Jung)

P. Munder
..... Mitglied

(Herr Dr. Peter Munder)

Copyright 1980

by

The Graduate School
Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษา เรื่อง เมืองใหญ่ในทวีปอเมริกาเยอรมัน 1880-1925
 ชื่อ นางสาวสุดาวรรณ สินธุประมา
 อาจารย์ที่ปรึกษา นายโพล แครต ยุง
 ภาควิชา ภาษาตะวันตก (เยอรมัน)
 ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

การขยายตัวของ เมืองใหญ่ เป็นปัญหาที่ประเทศอุตสาหกรรมสมัยใหม่จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมืองใหญ่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเมืองอุตสาหกรรมจะมีประชากรหนาแน่น อันจะทำให้เกิดปัญหาขึ้นในสังคมอย่างแน่นอน ปัญหา เรื่อง เมืองใหญ่นั้นเป็น เรื่องที่สำคัญและ เป็นที่สนใจของคณาจารย์หลายกลุ่ม เช่น รัฐบาล หรือนักวิชาการซึ่งพยายามที่จะหาทางแก้ไขและทำให้สภาพของสังคมในเมืองใหญ่นี้ดีขึ้น ตลอดจนนักเขียนซึ่งสะท้อนสภาพเหล่านี้ออกมาในงานของเขา

ในประเทศเยอรมนีนับแต่ช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา ปัญหาเมืองใหญ่ เป็นหัวข้อหนึ่งที่สำคัญในวรรณคดี ในด้านกวีนิพนธ์ลึกรึก็ได้มีการรวบรวมกวีนิพนธ์ลึกรึเกี่ยวกับ เมืองใหญ่อยู่หลายครั้ง ผู้เขียนจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่านักเขียนในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 จนถึงช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 มีความคิดเห็นและได้แสดงความรู้สึกต่อสภาพเมืองใหญ่ ในสมัยซึ่งอุตสาหกรรมกำลังขยายตัวอย่างรวดเร็วอย่างไร เพราะเป็นปัญหาที่ใกล้เคียงกับที่ ประเทศไทยกำลังประสบอยู่ในปัจจุบันนี้

วิทยานิพนธ์นี้ประกอบด้วยบทใหญ่ๆ 3 บท โดยแต่ละบทจะเป็นการศึกษาและวิเคราะห์ กวีนิพนธ์ลึกรึเกี่ยวกับเมืองใหญ่ในสมัยทางวรรณคดี 3 สมัยในระยะเวลา ระหว่างปี 1880 ถึง 1925 คือ แนเชอราลลิสม์ อิมเพรสชันนิสม์ และเอ็กสเพรสชันนิสม์ แต่ละสมัยโดยละเอียด ในบทนำจะกล่าวถึงการขยายตัวของอุตสาหกรรมและเมืองใหญ่ในระยะเวลาดังกล่าว และ ในบทสรุปจะเป็นการเปรียบเทียบกวีนิพนธ์ลึกรึเกี่ยวกับเมืองใหญ่ของสมัยทางวรรณคดีทั้ง 3 สมัยนั้น

ผู้เขียนหวังว่า วิทยานิพนธ์นี้จะเป็นประโยชน์ทั้งแก่ผู้ที่สนใจในการศึกษาวรรณคดี และผู้ที่สนใจในปัญหาสังคม ทั้งจะเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาความเคลื่อนไหวทางวรรณกรรม ในประเทศไทยด้วย

Titel der Arbeit Die deutsche Großstadtlyrik 1880-1925
Name Fräulein Sudawan Sindhuprama
Hauptgutachter Herr Volkert Jung
Department Abteilung für Westliche Sprachen (Deutsch)
Akademisches Jahr 1980

Zusammenfassung

Die Ausdehnung der Städte ist ein unvermeidliches Problem der modernen Industrieländer. Die Großstädte, die meistens Industriestädte sind, sind dicht bevölkert. Das verursachte viele Probleme in der Gesellschaft. Die Probleme der Großstadt sind wichtig und interessant für viele Gruppe von Menschen, z.B. die Regierung oder die Intellektuellen, die Versuche machen, die Situation der Großstadtgesellschaft zu verbessern, oder die Dichter, die diese Situation in ihren Werken spiegeln.

In Deutschland wird seit den beiden letzten Jahrzehnten des 19. Jahrhunderts das Großstadtthema in der Literatur gestaltet. Im Bereich der Lyrik werden die Großstadtdichtungen viele Male gesammelt. Ich habe ausführlich untersucht, wie die Dichter ihre Einstellungen und Gefühle zur Großstadtproblematik in der Lyrik zwischen dem Ende des 19. Jahrhunderts bis zur Zeit des ersten Weltkrieges ausdrücken. In jener Zeit dehnt sich die Industrie sehr schnell aus und diese Problematik betrifft auch die gegenwärtigen Gesellschaft Thailands.

Diese Arbeit besteht aus drei Teilen. Der erste Teil ist die Einleitung. Darin wird die Ausdehnung der Industrie und der Großstädte vorgestellt. Der zweite Teil ist der Hauptteil, wo die Großstadtlyrik verschiedener Literaturepochen in der Zeit zwischen 1880-1925 in drei Abschnitten ausführlich untersucht wird; nämlich die Großstadtlyrik des Naturalismus, des Impressionismus, des Expressionismus. Der dritte Teil ist die Schlußbetrachtung.

Es bleibt zu hoffen, daß diese Arbeit nützlich ist für die Personen, die sich sowohl für die Literatur, als auch für die Sozialproblematik interessieren. Ferner möge ich diese Arbeit ein Modell sein, nach dem man auch die thailändische Literatur untersuchen kann.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Vorwort

Die deutsche Lyrik habe ich bei Herrn Volkert Jung, dem DAAD Lektor des germanistischen Seminars der philosophischen Fakultät der Chulalongkorn Universität, studiert, der auch die Anregung zu dieser Arbeit gegeben hat.

Ohne die Hilfe vieler Personen wäre diese Arbeit nicht entstanden. Herr Dr. H. Kappe vom Goethe-Institut in Bangkok hat die Erlaubnis gegeben, die Bücher aus der Goethe-Bibliothek auszuleihen. Herr Dr. P. Mänder, der andere DAAD Lektor des germanistischen Seminars der Chulalongkorn Universität, hat mir Sekundärliteratur und nützliche Vorschläge gegeben. Mein jüngster Bruder, der gegenwärtig in Deutschland studiert, hat unter großer Mühe viele nützliche Bücher, die in Thailand nicht erhältlich sind, so schnell wie möglich besorgt. Bei allen diesen Personen möchte ich mich sehr bedanken.

Den größten Dank schulde ich Herrn Volkert Jung, dem Betreuer dieser Arbeit. Er hat von Anfang an viele nützliche Vorschläge und tatkräftige Hilfe gegeben. Außerdem hat er seine kostbare Zeit bei der Korrektur dieser Arbeit verbracht.

Schließlich hoffe ich, daß diese Arbeit für das intensive Studium der deutschen Lyrik in Thailand nützlich sein wird.

Bangkok, Mai 1980.

Sudawan Sindhuprama

Inhaltverzeichnis

	Seite
Zusammenfassung (thai)	i
Zusammenfassung (deutsch)	ii
Vorwort	iv
I. Einleitung	1-7
II. Die Großstadtlyrik des Naturalismus, des Impressionismus und des Expressionismus	8-64
A. Die Großstadtlyrik des Naturalismus	8-29
B. Die Großstadtlyrik des Impressionismus	30-39
C. Die Großstadtlyrik des Expressionismus	40-64
III. Schlußbetrachtung	65-66
Literaturverzeichnis	67-69
Lebenslauf	70

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย